

מפגש מס' 45

דף מקורות

ספר ישעיהו פרקים ב'–ו'

נושא השיעור: מבוא לספר ישעיהו ועיון בפרק ו'

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף י עמוד ב:
דאמר רבי לוי: מסורת בידינו מאבותינו: אמוץ ואמציה אחים היו, וכתוב "חזון ישעיהו בן אמוץ".
2. סרגל מבנה לספר ישעיהו:

מ - סו פרקי ישועה ונחמה	לז - לו חזקיהו ו... לז - לו	כד - לה נבואות מתקופות שונות	יג - כג נבואות על הגויים	א - יב נבואות מתקופות שונות
----------------------------	-----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	--------------------------------

3. רש"י לישעיהו ו', א:
בשנת - סימן זה תחלת הספר ותחילת נבואת ישעיהו. וחמשה סימנים הקודמים נאמרו אחר זה הסימן, אלא שאין מוקדם ומאוחר בתורה. וראייה לדבר: ישעיה נבא "ונותרה בת ציון כסכה..." - זה היה לאחר שהחריב וגלה סנחריב את עשרת השבטים ונשארו רק יהודה וירושלים.
4. רד"ק לישעיהו ו', א:
בשנת מות - ויש לפרש מיתה ממש, ולפירוש הזה לא יהיה זה תחילת נבואתו. ומה שספר השנה שראה זאת המראה, לפי שבמותו הרעו העם כמו שנאמר בתחילת מלכות יותם.
5. רש"י לישעיהו ו', א:
בשנת מות - כשנצטרע:
6. רלב"ג למל"ב ט"ו, ה:
ומהעת שהיה מצורע ישב בבית החפשית לפי שהיה צריך לישיב בדד מחוץ למחנה והיתה נקראת בית המצורע בית החפשית לפי שהמצורע אין לו עסק עם בני אדם והוא מפני זה חפשי מהעסקים והמלאכות:
7. רש"י למל"ב ט"ו, ה:
בבית החפשית - עשה לו בית בבית הקברות...
8. רש"י לישעיהו ו', ד:
וינועו אמות הספים ... - והוא היה יום הרעש שנאמר בו "ונסתם כאשר נסתם מפני הרעש בימי עוזיה" (זכריה י"ד) בו ביום עמד עזיה להקטיר בהיכל, רעשו שמים לשורפו לומר דינו בשריפה כמו שנאמר "ותאכל את החמשים ומאתים איש" (במדבר ט"ז) וזהו שקראם שרפים שבאו לשורפו. רעשה הארץ לבולעו כסבורה דינו לבלע כקרח שערער על הכהונה. יצתה בת קול ואמרה: "זכרון לבני ישראל" במדבר י"ז) ולא יהיה עוד אדם המעורר על הכהונה כקרח בבליעה וכעדתו בשריפה, אלא כאשר דבר ה' ביד משה בסנה הבא נא ידך בחיקך (שמות ד) והוציאה מצורעת כשלא אף כאן צרעת פרח במצחו:

9. רש"י לישעיהו ו', ט-י:

שמעו שמוע - אני אומר לכם שמעו שמוע, ואתם אין אתם נותנים לב להבין. וראו ניסים שעשיתי לכם ואינכם נותנים לב לדעת אותי: השמן לב העם הזה - כמו "הכבד את לבו" (שמות ח') ... לבם הולך הלוך והשמן ואזניו הולכים הלוך והכבד משמוע... פן יראה בעיניו - נתנו לבם שלא ישמעו דברי נביאים שהם יראים שמא יוטבו בעיניהם דבריו ויבינו בלבם וישובו אלי והיא רפואתם.

10. מצודת דוד לישעיהו ו', י:

השמן - היצר הנטוע בלבבו הוא השמן והאטים אל הלב לבל הבין...
הכבד - היצר הכביד אזניו לבלי שמוע והשע עיניו לבל יראה:
פן יראה - כי היצר חושב פן כשיראה בעיניו וישמע באזניו ויבין בלבבו שלא עשה את הטוב ויעשה א"כ תשובה ויבוא לו בזה רפואת הנפש והיא הסליחה ואין דעת היצר נוחה מזה.

11. רש"י לישעיהו ו', יג:

ועוד בה עשיריה - גם אותה השארית אשיב ידי עליה בצרוף אחר צרוף והיתה לבער עד שלא ישארו אלא צדיקים גמורים שישובו אלי בכל לבם:
כאלה וכאלון - אשר בעת זמן שלכת שלהן משליכין עלין שלהן בימי הסתיו שילוך אחר שילוך עד שאין נותר בה זולתי המצבה אף הם זרע הקדש הנמצאין בה עומדין בקדושתו הם יהיו לה למצבת...